

ע"פ (ירושלים) 37146-04-24 - פלונני נ' מדינת ישראל

ע"פ (ירושלים) 37146-04-24 - פלונני נ' מדינת ישראל מחוזי ירושלים
ע"פ (ירושלים) 37146-04-24

פלונני

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
[09.10.2024]

כבוד השופטים ח' מאק-קלמנוביץ, מ' ליפשיץ-פריבס, א' סלע

מפרקליטות מחוז ירושלים - פלילי

ע"י ב"כ עוה"ד אריאל עטרי

ע"י ב"כ עוה"ד דקלה לוי - דמרי

פסק דין

1. בפנינו ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת הבכירה ש' לארי - בבלי), הכרעת דין מיום 11.2.24 וגזר דין מיום 5.3.24, בת"פ 29387-12-18. המערער הורשע בעבירות של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין תשל"ז-1977, שבוצעו בשנים 2015, 2016 כלפי מי שהיתה בת זוגו, והשית עליו מאסר מותנה, קנס בסך 1,000 ₪ ופיצוי למתלוננת בסך 1,000 ₪ נוספים. על פי הנטען בכתב האישום, המערער שלח למתלוננת הודעות קוליות והודעות טקסט ובהן איומים, לרבות איומים שישרוף אותה חיה, שיקבור אותה ויבוא להרוג אותה וכדומה.

בית משפט קמא זיכה את המערער מהעבירות הנוגעות להודעות הטקסט, לאחר שקבע שתוכן ההודעות אינו עולה לגדר איומים. הערעור נוגע להרשעת המערער במשלוח ההודעות הקוליות, שהאמור בהם מהווה איומים כלפי המתלוננת.

2. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים החלטנו לקבל את הערעור ולזכות את המערער מהעבירה בה הורשע, מנימוקים אלו:

3. בית משפט קמא קבע בהכרעת דינו כי השאלה היחידה בה הוא נדרש להכריע היא "האם הנאשם הוא הדובר בהקלטות". הוא הוסיף וקבע כי "אילו היה מדובר בתיק של עדות נגד עדות, לנוכח חוסר האמון שייחסתי לעדויותיהם של הנאשם ושל המתלוננת כפי שיפורט להלן, יתכן והיה מקום לזכות את הנאשם מחמת הספק. אולם, התיק מתבסס על הקלטות בהן נשמעים האיומים ועל עדותה המהימנה של אחותה של המתלוננת, ולכן מצאתי להרשיע את הנאשם, כפי שיפורט להלן" (סעיף 10 להכרעת הדין). אנו סבורים שאין בממצאים שציין בית המשפט כדי להוציא מידי הספק. נבהיר את עמדתנו.

4. בעניין הקלטות בהן נשמעו האיומים, בית משפט קמא בעצמו לא סבר שניתן להסתמך על זיהוי קולו של המערער כקול הדובר בהקלטות, לנוכח המהימנות הנמוכה שניתנה לגירסת המתלוננת, אשר נקבע כי הפריזה בתלונותיה וכי הושפעה מהסכסוך המתמשך בינה לבין המערער. ההקלטות לא נתפסו על ידי המשטרה ממכשיר הטלפון של אחד הצדדים, לא מהטלפון של המתלוננת ולא מזה של המערער. השיחות המוקלטות הובאו למשטרה על ידי המתלוננת כשהן מוקלטות על גבי דיסק, שלא הוכח מה מקורו.
- מאחר שהקלטות השיחות הועברו למשטרה על ידי המתלוננת, על גבי הדיסק, ומבלי שנערכה בדיקה של מכשירי הטלפון, הרי שהשיחות מהוות חלק מתלונתה ומגירסתה של המתלוננת, אשר כאמור מהימנותה נמצאה מוטלת בספק. אין, איפוא, בהקלטות השיחות אותו מימד אובייקטיבי, שניתן היה לייחס להן אילו הופקו על ידי המשטרה באופן עצמאי ממכשיר כלשהו. מכל האמור עולה כי אין ראיה טובה לכך שמדובר בשיחות טלפון שיצאו מהטלפון של המערער או שהגיעו לטלפון של המתלוננת.
5. באשר לעדות אחותה של המתלוננת, האחות העידה במפורש כי שמעה את המערער מקלל את המתלוננת, אך לא שמעה אותו מאיים עליה, מלבד האיום ש"ילך לזונות"; ביטוי שלא נכלל בכתב האישום כאיום. כך שעדות האחות אינה מסייעת ישירות להוכחת המיוחס למערער בהקלטה בגינה הורשע.
- אחות המתלוננת העידה כי היא מזהה את קולו של המערער בהקלטות בהן הושמעו דברי האיום. אולם הזיהוי נערך לראשונה באולם בית המשפט, בעת מתן עדותה. הוא נעשה בתשובה לשאלה "סגורה" ומדריכה במובהק, כאשר ב"כ המאשימה השמיעה לעדה את ההקלטות שבמחלוקת, שאלה אותה "את מזהה שזה הנאשם בהקלטה?" והעדה השיבה "כן" (פרוטוקול מיום 9.1.23 עמ' 26 שורות 19, 20).
6. נפסק כי "כלל ידוע ומיוסד היטב הוא כי משקלו של זיהוי נאשם בין כותלי בית-המשפט הינו זעום. הטעם לכך הוא כי הסיטואציה הקיימת בבית-המשפט יש בה כדי להצביע, ולמצער לרמז, על הנאשם המסוים באופן שהדבר ישפיע על המזהה. יתרה מכך, לעתים, וכך אף בענייננו, הזיהוי בבית-המשפט מתרחש לאחר עריכת מסדר זיהוי, ולכן מתעורר החשש שמא הזיהוי הנוסף מושפע מן הדמות שזוהתה במסדר הזיהוי".
- (ע"פ 5249/01 עזרא מזרחי נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 668, 656 (2002), וראו גם דנ"פ 10082/09 פלונית נ' מדינת ישראל (21.12.2009)).
- אמנם כלל זה אינו מוחלט, ובמקרים מתאימים ניתן לייחס משקל ראייתי מסוים לזיהוי באולם בית המשפט (ראו ע"פ 5390/96 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(4) 29 (1999); עניין פלונית הנ"ל). אולם בענייננו, לא זו בלבד שהמקרה אינו בא בגדרי אותם מקרים חריגים, אלא שהזיהוי נעשה, כאמור, בתשובה לשאלה "סגורה" ולחקירה נגדית מדריכה, שלא הותירה בידי העדה אפשרויות רבות, ועל כן לא ניתן לייחס לו משקל ממשי.
- דברים אלה יפים גם בהתייחס לזיהוי קולו של המערער על ידי בית המשפט. במיוחד כאשר במקרה האחרון אין מדובר בזיהוי המבוסס על היכרות רבת שנים עם המערער.

7. זאת ועוד; בדיון בשאלת המשקל שיש לייחס לחוות דעת המומחה שהוגשה מטעם המערער בעניין זיהוי הקולות, ציין בית המשפט כי עורך חוות הדעת לא נתן דעתו לנתונים העשויים להשפיע על קולו של הדובר, ביניהם חלוף השנים בין השיחות המוקלטות לבין מועד עריכת הבדיקה, עישון ושינויים במשקל. אם אכן יש משמעות לשינויים אלה, הרי שהם רלוונטיים, ויתכן שאף במידה משמעותית יותר, גם לזיהוי קול בלתי מקצועי המבוסס על שמיעה בלבד.

8. סוגיה נוספת שהועלתה היא הצורך בעריכת בדיקה מקצועית וקבלת חוות דעת מומחה בשאלת זיהוי הקולות. נפסק כי "נוכח מגבלותיה של יכולת השמיעה האנושית ומרחב הטעות האפשרית בעניין זה, זיהוי קולי במעבדה - מקום בו ניתן לבצע זיהוי כזה - יהיה עדיף על זיהוי באמצעים אנושיים" ע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל (11.5.2001), פסקה ס"ה, וראו גם ע"פ 5002/09 מדינת ישראל נ' ז'אנו (2.12.10), פסקה 43.

9. בענייננו, עוד בשלב החקירה, לאחר שהוחלט על סגירת התיק בנוגע לתלונות על עבירות שבסמכות הפרקליטות, הנחה הפרקליט המטפל את היחידה החוקרת לבקש להאריך את מעצרו של המערער על מנת "להשוות את הקול שלו מול הקול שבהקלטות" (מוצג נ/1). בסופו של דבר, המשיבה לא הגישה חוות דעת מטעמה והסתמכה על זיהוי קול בלתי מקצועי, ואילו המערער הגיש מטעמו חוות דעת הקובעת כי הוא אינו הדובר בשלוש השיחות שנבדקו. אמנם בית משפט קמא מצא כשלים שונים בחוות הדעת, אולם גם אם קיימים לגביה קשיים מסויימים, עדיין מדובר בחוות דעת של מומחה, שהמאשימה לא הציגה נגדה חוות דעת סותרת. זאת למרות שהמאשימה עצמה סברה, כאמור, כי יש מקום לבצע בדיקה כזו, ועל אף שלא נטען לקיומה של מניעה כלשהי לבצע זיהוי קול במעבדה.

10. התוצאה היא, איפוא, שמחד גיסא המאשימה לא הביאה ראיות מספיקות להיותו של המערער הדובר בשיחות האיומים, ומאידך גיסא המערער הציג חוות דעת מומחה, בה נקבע פוזיטיבית כי המערער אינו הדובר בשלוש מבין השיחות.

לנוכח כל האמור, אנו סבורים כי נפלה טעות במסקנתו של בית משפט קמא בדבר זיהוי המערער כדובר בשיחות האיומים המוקלטות. בהעדר זיהוי, הרי שהמשיבה לא הוכיחה את אשמת המערער מעבר לספק סביר, ואנו מקבלים את הערעור ומזכים את המערער מהמיוחס לו בכתב האישום.

ניתן והודע היום ז' תשרי תשפ"ה, 09/10/2024 בהעדר הצדדים.

ה